

hamboorg.city

Testament i prawo spadkowe w Niemczech — Erbfolge, Pflichtteil i podatki

Ustawowa kolejność dziedziczenia, Pflichtteil, testament własnoręczny i ulgi podatkowe (500 000 € dla małżonka, 400 000 € dla dzieci).

Deutsche Begriffe: Testament | Erbrecht | Erbfolge | Pflichtteil | Erbschaftsteuer | Freibetrag | Nachlassgericht | Erbschein

Ustawowa kolejność dziedziczenia — kto dziedziczy bez testamentu?

Jeśli ktoś umiera **bez testamentu**, obowiązuje ustawowa Erbfolge według kodeksu cywilnego:

Kolejność spadkobierców

Kolejność	Kto dziedziczy?	Udział (obok małżonka)
1. kolejność	Dzieci (i ich dzieci)	50%
2. kolejność	Rodzice, rodzeństwo	Tylko bez 1. kolejności
3. kolejność	Dziadkowie, wujowie/ciotki	Tylko bez 2. kolejności

Udział spadkowy małżonka

Małżonek dziedziczy **obok** krewnych:

- Obok dzieci (1. kolejność): **1/4** (przy majątkowej wspólnocie małżeńskiej + 1/4 przyrostu = **1/2**)
- Obok rodziców/rodzeństwa (2. kolejność): **1/2**
- Samodzielnie (bez krewnych 1. lub 2. kolejności): **wszystko**

Partnerzy pozamałżeńscy nie dziedziczą nic — tylko Testament zapewnia ochronę partnerowi!

Testament — jak go sporządzić

Testament własnoręczny

Najprostsza i wiążąca forma:

- **Całkowicie napisany własnoręcznie** — bez komputera, bez druku
- **Data** (dzień, miesiąc, rok)
- **Podpis** z pełnym imieniem i nazwiskiem
- **Przechowywanie:** W domu lub u **Nachlassgericht** (przechowanie urzędowe: 75 €)

Testament notarialny

- Sporządzony i poświadczony przez **notariusza**
- Koszty zależne od wartości spadku (np. przy 200 000 € około 400–800 €)
- **Zaleta:** Nie potrzeba Erbschein — testament notarialny wystarczy dla banków i księgi gruntów
- Automatycznie przechowywany u Nachlassgericht

Testament Berliner (dla małżonków)

- Małżonkowie ustanawiają się **wzajemnie jedynymi spadkobiercami**
- Dzieci dziedziczą dopiero po śmierci drugiego partnera (**Schlusserben**)
- **Uwaga:** Dzieci mają jednak prawo do **Pflichtteil**

Pflichtteil — minimalne uprawnienia bliskich krewnych

Nawet jeśli kogoś wydziedziczysz w testamencie, ma prawo do **Pflichtteil**:

- **Uprawnieni:** Dzieci, małżonek, rodzice (jeśli brak dzieci)
- **Wysokość:** 50% ustawowego udziału spadkowego (w pieniądzu, nie w rzeczach)
- **Przykład:** Dziecko wydziedziczone, ustawowy udział wynosi 1/4 → Pflichtteil = 1/8 wartości spadku
- **Przedawnienie:** 3 lata od poznania spadku

Wyjątek: Pflichtteil można pozbawić tylko w **skrajnych przypadkach** (np. zamach na życie spadkodawcy).

Erbschaftsteuer — ulgi podatkowe

Spadki i darowizny w Niemczech podlegają opodatkowaniu. Istnieją jednak **hojne ulgi**:

Stopień pokrewieństwa	Ulga podatkowa	Stawka podatku
Małżonek/Eingetr. Lebenspartner	500 000 €	7-30%
Dzieci	400 000 €	7-30%
Wnuki	200 000 €	7-30%
Rodzice/Dziadkowie (przy spadku)	100 000 €	7-30%
Rodzeństwo, siostrzeńcy, bratankowie	20 000 €	15-43%
Osoby niespokrewnione	20 000 €	30-50%

Ważne: Ulgi obowiązują **na osobę i na 10 lat** — również przy darowiznach za życia.

Złożenie wniosku o Erbschein

- U **Nachlassgericht** przy ostatnim miejscu zamieszkania zmarłego
- Wymagane: Akt zgonu, dowód osobisty, dokumenty rodzinne
- Koszty: Zależne od wartości spadku (przy 100 000 € około 400 €)
- **Nie jest wymagany**, jeśli istnieje testament notarialny

Wskazówka dla obcokrajowców

Prawo spadkowe reguluje się zwykle prawem kraju, **w którym zmarły ostatnio mieszkał** (rozporządzenie UE o prawie spadkowym). W testamencie możesz wybrać prawo swojej **narodowości**.

--- Stan: Marzec 2026. Wszystkie informacje bez gwarancji.